

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po południ: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.....złp: 12.
Miesięczna..... „ 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wicr: g. 15.

Wiadomości Krakowskie

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° Q.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 11. 201	--2. 9	-- 8,3	zachodni słaby	pochmurno	
23. 12	„ 11. 489	1. 1	6,0	„ „	„ „	
3	„ 11. 470	0. 7	5,4	„ „	„ „	
9	„ 11. 754	--1. 0	--7.0	pół zachodni sredni	„ „	

Część Urzędowa.

K R A K Ó W.
REKTOR

Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Stosownie do uchwały Senatu akademickiego z dnia 13 stycznia r. b. do Nru 5 wydaney, podaje do publiczney wiadomości i ogłasza konkurs na posadę nauczyciela języka i literatury niemieckiej w Uniwersytecie Jagiellońskim wakującą, z obowiązkiem dawania 4ch godzin w tygodniu. Ubiegający się o tę posadę obowiązani złożyć w kancelaryi Uniwersytetu opis swego życia, udowodniając zaświadczeniami swoje nauki i dobre obyczaje. Dołączą oraz programm według którego każdy z nich życzy sobie dawać lekcye języka i literatury niemieckiej. Termin do współubiegania się o wspomnioną posadę, jest dzień 20 Kwietnia 1832 r. poczem kandydaci o dalszém postępowaniu konkursu zawiadomioneni zostaną. Pensya teyże posady przywiązana wynosi 1500 złp.

Kraków d. 18 Stycznia 1832 roku.

ESTREICHER.
Sekretarz Uniwers. Jagiell.
Lankowski.

W dniu 27 Stycznia r. b. o godzinie 10 ranney w Krakowie w gmachu Sukiennice odbędzie się publiczna sprzedaż w drodze exekucyi sądowej zajętych korali nici dwie, powozu, bryczki, rzeczy miedzianych, stolarszczyzny, bielizny i t. p. Chęć licytowania mający raczą się w oznaczonym czasie i miejscu stawić.

Kraków dnia 23 Stycznia 1832 r.

Ignacy Kopyciński kom. sąd.

Część Nicurzędowa.

P O L S K A.

WARSZAWA 15 Stycznia.

Onegdy przybył do Warszawy z Petersburga rzeczywisty radca stanu Żukowski.

A N G L I A

LONDYN 2 Stycznia.

—Zeszlęły środy Jego Królewska Mość miał z hrabią Grey w pałacu Brighton długą poufálną rozmowę, tak dalece, że nawet prywatny sekretarz J. K. Mci niemógł ję być obecny.

— Hrabia Grey powrócił tu z Brighton. Zaraz po jego przybyciu, zebrała się dziś rada gabinetowa, na której wszyscy znajdowali się ministrowie.— Jeden z dzienników tutejszych utrzymuje, że jak długo Anglija i Francya będą z sobą w dobrej harmonii, i zachowają niezłamny swój charakter polityczny, tak długo żadnego podobieństwa nawet do wojny obawiać się nie trzeba.— (G. P. S.)

— Dziennik ministeryalny *Kuryer* z dnia dzisiejszego donosi: «Z najwyższą przyjemnością dowiadujemy się, że ostatnie depeche z Petersburga, są nadspodziewanie tchnące przyjaznemi dla pokoju uczuciami; i lubo Cesarz Mikołaj niepotwierdził 24 artykułów konferencyi londyńskiej, jestto raczej zawieszeniem tylko jego odpowiedzi, jak odmówieniem ratyfikacyi. Pewni jesteśmy że monarcha ten, pragnie szczerze urządzenia spraw Hollandyi w przyjacielskim sposobie. (J. D. D.)

— Dubliński *Freeman's Journal* powiada: »Nieraz już zwracaliśmy uwagę na podobieństwo zachodzące między Belgią a Irlandyą; *Courier* starał się zbijać nasze postrzeżenia, lecz to mu się nie udało. W wojsku lądowym morskiem, przy cłach, akcyzach, w senacie, na ławkach sądowych w sądach, w kraju i w koloniach, w każdym kierunku i w każdym położeniu życia, nigdzie ludowi irlandzkiemu niesłużą te prawa, przywileje i prerogatywy, co Anglikom i Szkotom. Powtarzamy to z najwyższą rozważą. Może zechce *Courier*, gdyby przeczyć miał jeszcze naszemu utrzymywaniu, swoje chępliwe wnioski wesprzeć niewiele znaczącym czynem lub słabym jakim dowodem; inaczej nie będą one miały żadnego skutku w Irlandyi.» *Courier* odpowiedział na to między innymi: »Będziemy mocno obowiązani dziennikowi *Freeman*, jeżeli porównanie między Belgią a Irlandyą wystawi nam w należytem kształcie; przyrzekamy mu natenczas rozebrać je co do słowa. Co się tyczy mniemania, jakoby irlandzkiom niesłużyły te same prawa i przywileje co Anglikom, powtarzamy, że w naszym kraju nie ma tego przykładu ażeby ktokolwiek z powodu swego urodzenia wyłączony był od sprawowania jakiego bądź urzędu. Gdyby nam czas dozwalał prześledzić listy wojska, floty i celne: łatwoby nam było dowiedzieć, iż Irlandczycy mają przynależny sobie udział w godnościach i urzędach. Teraz przestaniemy na zapytaniu, czyim był ziomkiem były wódz na-

czelny— czyim ten, co był na ostatku pierwszym ministrem — książę Waterloo? Kiedy wdzięczna oyczyna przysądzała zwycięzcy Napoleona godności i nagrody, czyliż mu dla tego mniej wyświadczyła, że był Irlandczykiem? Kiedy został pierwszym ministrem korony, byłoż jego urodzenie powodem do jakiegokolwiek zarzutu. Czem był zmarły Margr. Londondery? Ministrem i Irlandczykiem; byłoż mu trudniej wznieść się dla tego, że krew irlandzka płynęła w jego żyłach? ¹ teraz nie jesteż w wojsku lądowym i morskiem, w sądownictwie i na ławkach sądowych, w stosunku do ludności tyleż Irlandczyków co i Anglików? Niech Freeman odpowie na to, i utrzymuje potem, iż rzeczywiście porównać można Belgią z Irlandyą.»

— Dnia 27 Grudnia, Londyn był osłoniiony tak grubą mgłą, jakiej sobie najstarsi ludzie nieprzypominają. Z licznych świateł gazowych, jaśniejących po ulicach stolicy, niepostrzegano ani śladu. Stangreci musieli zapalać pochodnie i prowadzić konie. Szczególnie uderzało to, że kiedy niższa atmosfera była zupełnie przyćmiona, niebo było wypogodzone i jaśniało czerwonym blaskiem. Mgła oblażyła 8 łabędzi lecących z Richmond. Złapano je w rozmaitych punktach miasta.

— Ciagle dochodzą nas wiadomości o pożarach panujących w kraju. W samej okolicy Manchesteru szkoda zrażdzona przez pożar w ciągu zeszłego miesiąca, wynosi 100,000 funtów szterlingów.

F R A N C Y A

PARYŻ 10 Stycznia.

— Nagłe i wcale nieprzewidziane spadnięcie ceny papierów, zdarzyło się wczoraj na giełdzie naszej, którego przyczyny nikt z początku wytłómaczyć sobie nieumiał. Jedni mówili o oddaleniu się z ministerstwa P. Kazimierza Perrier, inni o przybyciu gońca z stanowczą wiadomością o nieprzyjacielskich zamiarach Pruss i Austryi; lecz wszystkie te wogólności niedorzeczne pogłoski nie znalazły dobrej wiary u nikogo. Wistocie wiadomości dzisiejsze z Londynu i Niemiec, tchną bardziżej pokojem jak nigdy. (*Patrz wyżey artykuł z Anglii.*) Nakoniec około godziny 5 pokazało się dopiero, że istotną przyczyną tego spadnięcia papierów, jest ucieczka kasjera centralnego skarbu. — Dowiadujemy

się z Berlina pod d. 30 grudnia, że ostatnie oświadczenia Rossyi, pod względem sprawy belgijskiéy, nie takiego niezawierają, co by się niedało zagodzić po przyjacielsku. (J. D. D.)

BELGIJE

BRUXELLA 11 Stycznia.

— Król wyjeżdża dziś do Gandawy. Worszaku jego znajduje się minister spraw zagranicznych P. Meulenaere i generał Belliard. Tej chwili odbieramy wiadomość z Londynu, iż pełnomocnicy austriaccy oświadczyli konferencyi, że dwór ich potwierdza zupełnie dotychczasowy bieg układów; że uznaje równie jak konferencya, że w stanie okoliczności w jakim się dziś Europa znajduje, wyrok spór rozstrzygający w sprawie pomiędzy Hollandyą i Belgijami, koniecznie zapasdzć musiał; że 24 artykuły z dnia 15 października, równie jak traktat z dnia 15 listopada ratyfikuje, że atoli sądzi bydzć rzeczą pożyteczną, termin do ratyfikacyi ustanowiony przedłużyć, i wszystkim stronom zostawić na to czas przynależny.

(G. P. S.)

G R E C Y A.

— Kuryer angielski zawiera następujący wyjątek z listu pisanego z Naponi di Romania pod d. 22 listopada: „Generał Church i jeden officer francuzki, którzy d. 19 b. m. wyjechali ztąd do Argos, gdzie się zbiera kongres narodowy, zatrzymani byli w drodze przez 20 ludzi z bandy Kolokotroniego, którzy już od 2ch dni czychali, celem przeszkodzenia podróżnym przybycia do Argos. Angielski rezydent w Grecyi, domagał się natychmiast wyjaśnienia o postąpieniu przeciw tym dwom obywatelom. Gdy rząd niemógł usprawiedliwić tego samowolnego kroku, przypisał go podrzędnym ajentom. Banda Kolokotroniego powróciła do Argos i zdaje się okazywać, że Kolokotroni i Augustyn Capodistrias, zamierzili trzymać jen: Church w oddaleniu od Argos, lękając się jego wpływu na rozmaitych greckich dowódców, którzy przed 20 laty pod nim służyli.

S Z W A Y C A R Y A

LAUSANNA 30 Grudnia.

Rada stanu kantonu Waadt uznała za stosowne niedozwalać tu pobytu powstańcom

Neuchatelskim: Bourquinowi Gabrelowi i o budwom Renardom, wskutku czego udali się przedwczoray do Francyi.

HISZPANIA.

MADRYT 24 Grudnia.

— Już od pewnego czasu postrzeżono tu czynność nadzwyczajną dyplomacyi. Posłowie wielkich mocarstw zgromadzali się prawie codziennie, a podczas nieobecności posła angielskiego i francuzkiego, przybywał także posłannik Don Miguela. — Częste przybieganie gońców domyślać się kazało, że gabinet madrycki przedsięwziął stanowcze zamiary względem Portugalii, a to w czasie, kiedy wyprawa Don Pedra uzbierała się jak naczynniéy. Twierdzą że następujący tu dokument dyplomatyczny, miał bydzć posłany wszystkim wielkim dworom europejskim, dla dania poznać, jaka będzie polityka Hiszpanii na przypadek wybuchnienia kroków nieprzyjacielskich między Don Pedrem a Don Miguelem.

»Hiszpania pragnąc utrzymać spokojność, nie może przy zamierzoney walce w Portugalii o detronizacyą króla, którego Król i Pan mój uznał za prawego, nadal pozostać obojętną. Prawnie zwołani reprezentanci ludu portugalskiego uznali Don Miguela według dawnych praw zasadniczych, stanowiących prawo następstwa domu Braganza, jako prawego dziedzica korony portugalskiej po śmierci króla Jana VI. Starszy bowiem potomek rodziny królewskiej osiadł na innym tronie, i dobrowolnie zamieszkiwał w obcym kraju, jeżeli tylko można tak nazwać Brezylją, po nieprawém odłączeniu się od stolicy, niemając innego zezwolenia nad to, które dziś jest udziałem rewolucyinego systemu. Minister spraw zagranicznych oświadcza więc niniejszem wszystkim gabinetom, że wojsko hiszpańskie niezwłocznie uda się do granic portugalskich, postępować będzie według okoliczności, a w razie potrzeby, na mocy układu zawartego z najwierniejszym królem Jmcią przyjdzie w pomoc rządowi Don Miguela; żaden inny wzgląd niebędzie kierował krokami Hiszpanii w sprawie, która dla niéy jest czysto-osobistą, tém bardziéy, że podług układów z r. 1814 i 1815 jedynie królowi chrześcijanskiemu służy prawo interwencyi, ponieważ od wypadku téy walki zawisła jego przy-

szłość, gdyż bliskość niepokoju w kraju sąsiednim, mogłaby się stać dla niego bardzo zgubną. Najjaśniejszy Pan spodziewa się, że to jego postępowanie zyska zadowolenia jego sprzymierzeńców, i ma nadzieję, iż ci w przypadku potrzeby wspierać go będą dla utrzymania nadal pokoju i spokoyności, które mimo rewolucyjnego ducha w Hiszpanii, nie mogły być przerwane.»

Rozmaitości.

Do najważniejszych pism, które w ostatnim kwartale wyszły w Warszawie z pod prassy, należy niewątpliwie dzieło Łukasza Gołębiowskiego pod tytułem: *Gry i zabawy różnych stanów* (Polskie lub przyswojone.) Jest to staranny zbiór ze wszystkich rodzajów źródeł, jakie tylko badacz rzeczy oyczystych wynaleźć może. Autor usiłował obić wszystkie gry wszystkich stanów. Z początku pisma mówi o grach dawnych nie istnących, które początek wzięły z okoliczności szczególnych i dały powód przysłowiom. Rozumie się, iż w tej gałęzi nie mógł być tak obszernym, jak w innych, bo u nas literatura nie była nigdy tak płodną, aby się rozrodziła we wszystkie stósunki i zajęła w swój zakres wyświecenie nawet tak drobnych szczegółów, które przez czas dopiero nabierają wartości. Wyliczywszy kilka gier tego rodzaju, mówi Gołębiowski o grach niemowlęcych i dziecinnych, do których miał niektóre materiały od Pani Hofman, a tu starannie zebrał powszechniejsze zabawy, któremi nianki podziśdzień rozrywają dziatki. Następnie przeszedł do zabaw studenckich: wspominał o główniejszych rodzajach gier w piłkę i innych rozrywek. — Nie możemy w tem miejscu przeminać jego uwagi pedagogicznej z serca wyrzeczonej, którą trzeba by utwierdzić w duszy mrukliwych nauczycieli i tych rodziców, którzy każą dzieci dręczyć nauką jedynie dla tego, aby chałasu nie robili. «Niechaj zabawy, mówi autor, nie broni surowy dozorca lub nauczyciel, niechaj je wynajduje owszem i same gry niewinne dzieli z nimi, a razem czuwa, by przez płochość młodego wieku, sobie lub drugim czego złego nie zrobiły. Niech pomni, że nekane bez roztargnienia żadnego, bez koniecznej dla nich żywszej rozrywki spoważniają nad to, i mogą na zdrowiu

łatwo ucierpieć. Zbyt wczesnie zaprzęgamy je do pracy, zbyt ciągle, zbyt wiele może je uczymy; daymyż im rosnać, poszaleć; niechay w nich krew nie drzymie, niech się żywość młodzieńcza nie gnębi. Czacki ów twórca szkoły Krzemienieckiej, nie poczytywał dla siebie hańbą, ani uymu powagi, sam z dziećmi grywał w piłkę, a jak od nich był kochany i szanowany!» Następnie wyliczone są wszystkie gry małych dziewczątek, po których idą do rosłych osób. Przy grze w szachy wspomina autor anegdotę, która zasługuje tu na wzmiankę: »Za Stanisława Augusta przybył do Warszawy Anglik, który pokonał w szachy wszystkich graczy dworskich, a między tymi i Trembeckiego. Ostatni zaprosił go na wieczór do siebie i udawszy słabego, zachwalił mu jako biegłego gracza obecnego w pokoju żyda. — Anglik mniej dumny ofiarował przeciw Izraelicie znaczny zakład, lecz ten zastrzegł sobie, aby dla pamiątki wolno mu tylko było, za każdą wygraną, urznąć guzik od sukni zwyciężonego. Żyd wygrywał partją po partji i poobrzymał wszystkie guziki u spodniéy sukni Anglika, co go tak zawstydziło, iż zaraz Warszawę opuścił. Król cieszył się z upokorzenia uprzedzonego o sobie gracza i hojnie udarował zwycięzcę; który później w Tulczynie przy Trembeckim osiadł.

KALENDARZ KRAKOWSKI PANA KOCHIA.

Artykuł nadesłany.

Jako mieszkaniec wsi, już dla kupienia samego Kalendarza, muszę raz na rok przybyć do miasta, a lubię ich mieć kilka, różnych wydań, krajowych i zagranicznych; — z tych dopiero za powrotem do domu, wybrawszy dla siebie *najpewniejszy*, resztę bałamutów przyjacielom lub domownikom moim rozdaję. Niechając zaś wdawać się w żadne recenzje, a zwłaszcza tak górne jak są kalendarzy, i wystrzegając się tylko tego, abym podług jednego z nich *niewstał czasem za późno* do zwiedzenia mojej stajenki i obórki, podług drugiego *niepojechał do bliskiej parafii na odpust*, którego bym z podziwieniem wcale nie zastał; — abym wreszcie podług trzeciego lub czwartego, *nieposcił próżno w dniu takim*, w którym nawet u OO. Kamedulów z mięsem jeść wolno, etc.... etc... etc.. donoszę: iż nieubliżając żadnemu w jego szczegółach, zaletach, wszystkie kilka kalendarzy tegorocznych rozdarowałem, a sobie na ten rok zostawiłem tylko zaniemną skązówkę *Kalendarz Krakowski, Pana Rudolfa Bogumila Kocha*.

L. C.....